

Koulukuljetussääntö 15.10.2024 alkaen

Riihimäen kaupunki

Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala

Hyväksytty sivistyksen ja hyvinvoinnin lautakunnassa § 124 / 6.11.2024

Sisällys

1	Yleistä	3
2	Koulukuljetukset Riihimäen kaupungilla	6
3	Koulukuljetuksen tai korvauksen hakeminen	6
4	Koulukuljetuksen myöntäminen	7
4.1	Koulumatkan pituus	8
4.2	Koulumatkan turvallisuuden arviointi	9
4.3	Koulumatkan vaikeus tai rasittavuus	11
5	Koulukuljetusten järjestäminen.....	12
5.1	Iltapäivätoiminta ja koulujen kerhotoiminta	13
5.2	Lukujärjestyksistä poikkeavat koulun alkamis- ja päättymisajankohdat	14
6	Koulukuljetus erityistapauksissa	15
6.1	Katsomusaineiden opetus	15
6.2	Oman äidinkielen opetus perusopetusta täydentävänä opetuksena ja valmistava opetus	15
6.3	Yläkoulujen työelämään tutustumisjaksot	16
6.4	Toisessa kunnassa koulua käyvät oppilaat	16
6.5	Yhteishuoltajuus.....	17
6.6	Oppilaan osoitteen muuttuminen lukuvuoden aikana	17
6.7	A2-kielen opiskelu	17
6.8	Osallistuminen koulutuskokeiluun 9. luokalla	17
7	Koulumatkan aikana	18
7.1	Koulukuljetuksen turvallisuus	18

7.2	Aikataulut	19
7.3	Poikkeustilanteet.....	20
7.3.1	Vahinko- tai ilkivaltatapaus.....	20
7.3.2	Onnettomuus.....	20
7.3.3	Poikkeaminen koulumatkalta.....	20
7.3.4	Koulukuljetusauto ei saavukaan	20
7.3.5	Kovat pakkaset	21
7.3.6	Kuljetuksen laatuun ei olla tyytyväisiä	21
8	Huomioitavaa koulukuljetuksissa.....	22
8.1	Huoltajan ja oppilaan muistilista	22
8.2	Koulun muistilista.....	23
8.3	Kuljetuksen järjestäjän muistilista	23

1 Yleistä

Perusopetuslaissa määritellään ehdot, joiden täytyessä kunta on velvollinen järjestämään oppilaille maksuttoman koulukuljetuksen. Koulukuljetus myönnetään oppilaaksiotosta päättävän viranhaltijan osoittamaan lähikouluun.

6 § Oppilaan koulupaikan määräytyminen

Opetus tulee kunnassa järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämipaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä. Esiopetusta järjestettäessä tulee lisäksi ottaa huomioon, että opetukseen osallistuvilla lapsilla on mahdollisuus käyttää varhaiskasvatuspalveluita. (13.7.2018/542)

Kunta osoittaa oppivelvolliselle ja muulle tässä laissa tarkoitettua opetusta saavalle 1 momentin mukaisen lähikoulun tai muun soveltuvan paikan, jossa tämän lain 4 §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti annetaan opetusta sellaisella oppilaan omalla kielellä, jolla kunta on velvollinen opetusta järjestämään. Esiopetusta saavalle oppilaalle voidaan opetuksen järjestämipaikaksi osoittaa myös vastaavat edellytykset täyttävä 1 §:n 2 momentissa tarkoitettu varhaiskasvatuspaikka tai muu soveltuva esiopetuksen järjestämipaikka.

Kunta voi perustellusta opetuksen järjestämiseen liittyvästä syystä opetuskieltä muuttamatta vaihtaa opetuksen järjestämipaikkaa. (13.7.2018/542)

Lasta ei ilman huoltajan suostumusta saa osoittaa opetukseen, jossa 31 §:n 3 momentin nojalla peritään oppilaalta maksuja, eikä opetukseen, jossa kunnan päätöksen tai opetuksen järjestämisluvan perusteella noudatetaan erityistä maailmankatsomuksellista tai kasvatusopillista järjestelmää.

32 § Koulumatkat

Jos perusopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai varhaiskasvatuslaissa tarkoitettua varhaiskasvatuksesta esiopetukseen on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai varhaiskasvatukseen. Perusopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus. (30.12.2020/1216)

Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia. (24.6.2010/642)

*Jos oppilas otetaan muuhun kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun tai opetuksen järjestämipaikkaan, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. Lisäksi, jos esiopetusta saava lapsi osallistuu toisessa kunnassa järjestettävään varhaiskasvatukseen varhaiskasvatuslain 6 §:n 4 momentissa tarkoitetulla tavalla, opetuksen järjestäjällä on oikeus edellyttää, että lapsen huoltaja vastaa lapsen kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista varhaiskasvatus- ja esiopetuspaikan välillä.
(13.7.2018/542)*

Kuljetusta odottavalle oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus ohjattuun toimintaan.

48b § Iltapäivätoiminta

*Aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestettäessä tulee ottaa huomioon, että niillä toimintaan osallistuvilla lapsilla, joilla on 32 §:n mukainen oikeus koulumatkaetuun, on mahdollisuus käyttää tätä etuutta.
(19.12.2002/1136) 48 b §*

2 Koulukuljetukset Riihimäen kaupungilla

Riihimäen kaupungin koulukuljetusten myöntämisessä ja järjestämisessä noudatetaan sitä, mitä perusopetuslaissa asiasta säädetään. Koulukuljetuksissa noudatetaan lisäksi Riihimäen kaupungin sivistyksen ja hyvinvoinnin lautakunnan tässä koulukuljetussäännössä hyväksymiä periaatteita.

Tätä koulukuljetussääntöä noudatetaan Riihimäen kaupungin koulukuljetuksia myönnettäessä ja järjestettäessä 15.10.2024 alkaen.

3 Koulukuljetuksen tai korvauksen hakeminen

Koulukuljetus tai korvaus koulukuljetuksesta myönnetään hakemuksesta. Sähköinen koulukuljetushakemus täytetään Riihimäen kaupungin verkkosivulla (www.riihimaki.fi/koulukuljetus).

Riihimäen kaupunki voi suorittaa huoltajalle korvausta oppilaan kuljettamisesta aiheutuneista kustannuksista, mikäli Riihimäen kaupunki ei ole kuljetusta muulla tavoin järjestänyt. Kustannusten korvaus myönnetään hakemuksen perusteella. Oikeutta saada matkakustannusten korvausta tulee hakea ennen kuljetuksen aloittamista. Korvaus vastaa matkakustannuksia pääsääntöisesti halvinta kuljetustapaa noudattaen. Korvaus maksetaan jälkikäteen laskua vastaan.

4 Koulukuljetuksen myöntäminen

Perusopetuslain 32 pykälässä määritellään esi- ja perusopetusta saavien oppilaiden koulukuljetusten myöntämisen perusteet sekä ne periaatteet, joita koulukuljetusten järjestämisessä noudatetaan. Perusteiden täytyessä kunta on velvollinen järjestämään oppilaalle maksuttoman koulukuljetuksen tai korvaamaan huoltajalle oppilaan kuljettamisesta aiheutuvia kustannuksia. Mikäli perusopetuslain määrittämät koulukuljetusten myöntämisperusteet eivät täyty, ovat huoltajat itse velvollisia järjestämään oppilaan koulumatkan.

Koulukuljetus myönnetään ainoastaan hakemuksesta oppilaalle ensisijaisena koulupaikkana osoitettuun esi- tai perusopetuspaikkaan. Koulumatkaetuuden järjestämisvelvollisuus koskee lapsen virallista asuinpaikkaa. Päätökset koulukuljetuksesta voivat koskea koko lukuvuotta, useampaa lukuvuotta tai osaa lukuvuodesta.

Tulevan lukuvuoden tai lukuvuosien koulukuljetusta haetaan maaliskuuhuhtikuussa kaupungin verkkosivuilla erikseen ilmoitettuna ajanjaksona. Hakemukset käsitellään toukokuussa ja viranhaltijapäätökset tehdään kesäkuun alussa. Mikäli hakemus on toimitettu määräajan umpeuduttua, kuljetusta ei voida taata lukuvuoden alusta alkaen.

Koulukuljetushakemusten käsittelyaika lukuvuoden aikana toimitettujen hakemusten osalta on noin kaksi viikkoa ja tapaturmista johtuvien äkillisten kuljetushakemusten osalta noin kaksi työpäivää. Mahdolliset asiantuntijalausunnat tulee toimittaa hakemuksen liitteenä. Käsittelyaika alkaa, kun hakemus mahdollisine asiantuntijalausuntoineen on toimitettu. Kuljetus

voidaan aloittaa aikaisintaan siitä päivästä lähtien, kun viranhaltijapäätös on tehty.

- Koulumatkan pituuden perusteella koulumatkaetuus voidaan myöntää oppilaalle kerrallaan 1.–3. luokkien ajalle; 4.–5. luokkien ajalle sekä 6.–9. luokkien ajalle.
- Koulumatkan vaarallisuuden perusteella koulumatkaetuus voidaan myöntää yhdeksi lukuvuodeksi kerrallaan.
- Oppilaalle, jonka terveydellinen haitta on pysyvä, on mahdollista myöntää koulumatkaetuus asiantuntijalausunnon osoittamalle ajalle.
- Muiden terveydellisten tai oppilashuollollisten syiden vuoksi koulumatkaetuus voidaan myöntää yhdeksi lukuvuodeksi kerrallaan.

Oppilaalla ei ole oikeutta koulukuljetukseen millään perusteella, mikäli hän opiskelee muussa kuin kunnan hänelle osoittamassa ensisijaisessa esiopetus- tai perusopetuspaikassa.

4.1 Koulumatkan pituus

Perusopetuslaissa määritellään koulumatkan pituudesta seuraavasti: jos perusopetusta tai esiopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan koulukuljetukseen.

Riihimäen kaupungin esi- ja perusopetuksessa oppilaalle myönnetään koulukuljetus kaupungin osoittamaan ensisijaiseen esiopetus- tai perusopetuspaikkaan, kun koulumatkan pituus on

- esiopetuksessa tai peruskoulun 1.–3. luokan oppilaalla yli kolme kilometriä
- peruskoulun 4.–9. luokan oppilaalla yli viisi kilometriä.

Koulumatkan pituus mitataan lyhintä jalankulkukelpoista ja yleisessä käytössä olevaa tietä pitkin kotitontin portilta koulutontin portille. Kaikkien oppilaiden koulumatkan mittaamisessa käytetään yhtäläisiä mittausperusteita.

Poikkeuksia kilometrirajoista ei tehdä, vaan kaikkia oppilaita kohdellaan samoin perustein.

4.2 Koulumatkan turvallisuuden arviointi

Jos oppilaan koulumatka oppilaalle osoitettuun esi- tai perusopetuspaikkaan tai osa siitä todetaan vaaralliseksi, kaupunki järjestää koulukuljetuksen koulumatkalle tai sen vaaralliseksi katsotulle osuudelle. Vaaralliseksi luokiteltavia osuuksia on Riihimäellä vähän.

Koulumatkan turvallisuuden arvioinnissa hyödynnetään valtakunnallista koulumatkan turvallisuuden arviointiohjetta sekä Koululiitu-ohjelmaa. Poliisiviranomainen ei anna lausuntoja koulumatkan turvallisuudesta. Koulumatkan turvallisuutta arvioidaan aina tapauskohtaisesti.

Koulumatkan turvallisuuden arviointiohjeen mukaan tie voidaan yleensä todeta vaaralliseksi esimerkiksi, jos oppilaan kuljettavaksi ei voida osoittaa kevyen liikenteen väylää silloin, kun oppilaan kulkeman tien keskivuorokausiliikenne on yli 4 000 ajoneuvoa vuorokaudessa, tai jos 1.–3. luokan oppilas joutuu kulkemaan tiellä, jonka nopeusrajoitus on 80 km/h ja keskivuorokausiliikenne on yli 2 000 ajoneuvoa vuorokaudessa. Arviointiohjeen mukaan turvattomana voidaan pitää myös koulumatkaa, johon kuuluu keskikorokkeettoman tien ylitys ilman valo-ohjausta, kun tie on neliajokaistainen tai kaksiajokaistaisen tien keskivuorokausiliikenne on yli 4 000 ajoneuvoa vuorokaudessa.

Koulumatkan turvallisuutta arvioi tekninen toimiala. Turvallisuutta arvioidessa tarkastellaan matkalla olevien katujen/teiden ja risteysten liikennemääriä, nopeusrajoituksia, näkyvyyksiä ja mahdollisia erillisiä kevyen liikenteen väyliä, keskikorokkeita ja pientareiden leveyksiä sekä huomioidaan oppilaan ikä. Mahdolliset erityistarpeet huomioidaan oppilaskohtaisesti asiantuntijalausuntojen perusteella.

Esimerkkejä tieosuuden turvallisuuden arvioinnissa huomioitavista mahdollisesti vaarallisista kohteista Riihimäellä:

- Valtatie 3
- 54-tie (Forssa – Lahti)
- 130-tie (Hämeenlinnantie)
- Karantie
- Riihiviidantie
- Hyvinkääntie

Mikäli vaaralliseksi arvioiduilla tieosuuksilla tapahtuu oleellisia muutoksia, esimerkiksi tien vierelle rakennetaan kevyen liikenteen väylä, ei tieosuutta luokitella vaaralliseksi kevyen liikenteen väylän valmistumisesta alkaen.

Kun tie on arvioitu vaaralliseksi jollekin luokka-asteelle, ei tämän luokka-asteen oppilaan tule joutua kävelemään tietä pitkin yli 200 metriä pidempää matkaa, vaan oppilaalle tulee järjestää koulukuljetus vaaralliseksi arvioidun tien osuudelle. Pelkkä vaaralliseksi arvioidun tien ylitys ei välttämättä tee koulumatkasta vaarallista.

4.3 Koulumatkan vaikeus tai rasittavuus

Mikäli koulumatka oppilaalle osoitettuun esi- tai perusopetuspaikkaan todetaan oppilaan ikä ja/tai muut olosuhteet esimerkiksi oppilaan kehitystaso tai terveydelliset syyt huomioon ottaen liian vaikeaksi tai rasittavaksi, voidaan oppilaalle myöntää oikeus kaupungin järjestämään koulukuljetukseen.

Huoltajan tulee liittää koulukuljetushakemukseen lapsen terveydentilan tuntevan lääkärin, psykologin tai muun vastaavan tahon asiantuntijalausunto. Lausunnosta tulee ilmetä koulukuljetustarpeen perustelujen lisäksi ajanjakso, jolle koulukuljetus tulisi järjestää. Lausunto ei kuitenkaan velvoita kaupunkia järjestämään koulukuljetusta, vaan sitä käytetään asiantuntija-apuna päätöksenteossa. Lausunto on toimitettava seuraavan hakemuksen mukana uudelleen, ellei lausunto ole pysyväisluonteinen.

Kunnan osoittamassa esi- tai perusopetuspaikassa opiskelevalle oppilaalle voidaan hakemuksesta myöntää koulukuljetus tapaturmasta johtuvan äkillisen kuljetustarpeen perusteella tietyille ajanjaksoille. Tällöin koulukuljetuksen tarve tietyille ajalle tulee osoittaa lääkärinlausunnolla. Lausunto ei kuitenkaan velvoita kaupunkia järjestämään koulukuljetusta, vaan sitä käytetään asiantuntija-apuna päätöksenteossa. Tapaturmasta johtuvan vamman rajoittavuus määrittää, millä kuljetusmuodolla oppilas kuljetetaan.

5 Koulukuljetusten järjestäminen

Koulukuljetukset pyritään järjestämään ensisijaisesti avoimella joukkoliikenteellä. Mikäli koulukuljetusta ei pystytä järjestämään joukkoliikenteellä, järjestetään koulukuljetus muulla tavoin, esimerkiksi suljettuna koulukuljetuksena.

Avoimella joukkoliikenteellä tarkoitetaan Riihimäen paikallis- ja seutuliikenteen linja-autoja. Suljetulla kuljetuksella kuljetetaan ainoastaan asiakkaita, joille on myönnetty kuljetusetuus.

Perusopetuslain § 32 mukaan oppilaan päivittäinen koulumatka saa kestää enintään

- kaksi ja puoli tuntia oppilaan ollessa alle 13-vuotias lukuvuoden alkaessa
- kolme tuntia oppilaan ollessa yli 13-vuotias lukuvuoden alkaessa.

Oppilaalla arvioidaan kuluvan keskimäärin käveltyä kilometriä kohti tietty aika. Alla olevassa taulukossa on esitetty keskimääräisiä kävelyaikoja ikäluokittain.

Ikäluokka	Minuuttia / km
6-vuotias	15 minuuttia
7–12-vuotias	12–14 minuuttia
13–16-vuotias	11–12 minuuttia

Kunnan velvollisuus ei ole järjestää koulukuljetusta koko matkalle, vaan kuljetus voidaan järjestää osalle matkaa. Asuinalueesta riippuen oppilaan koulumatkallaan kävelemä osuus voi vaihdella pituudeltaan ja olosuhteiltaan. Kilometriraja (3 km tai 5 km) on pisin mahdollinen omavastuumatka, jonka oppilaan tulee varautua kulkemaan omin neuvoin lähimmälle linja-

autopysäkillä tai noutopaikkaan. Oppilaiden noutopaikat pyritään järjestämään niin, että ne ovat järkevästi kouluauton reitillä ja turvallisia nousta kyytiin oppilaan kyvyt huomioon ottaen.

Oppilaan koulukuljetukseen ja omatoimiseen kävelyyn kuuluva yhteisaika odotuksineen ei saa ylittää perusopetuslain mukaisia koulumatkan päivittäisiä aikoja. Tämä on otettava huomioon suunniteltaessa oppilaan omatoimisesti kuljettavan koulumatkan pituutta. Kotiportilta haetaan vain poikkeustapauksissa ja erikseen perustellusta syystä (esim. liikuntaeste).

Oppilaalle saattaa koulukuljetusautojen reiteistä ja aikatauluista johtuen kertyä odotusaikaa aamulla ennen koulun alkamista sekä iltapäivällä koulun päättymisen jälkeen. Koulupäivän jälkeen kuljetusta odottavalle oppilaalle tulee järjestää mahdollisuus valvottuun toimintaan tai tarjota tila esim. läksyjen tekemiseen. Päivittäiset odotusajat pyritään kuitenkin pitämään mahdollisimman lyhyinä.

Huoltajille toimitetaan koulukuljetukseen liittyvät toimintaohjeet ennen kuljetuksen alkua.

5.1 Iltapäivätoiminta ja koulujen kerhotoiminta

Iltapäivätoimintaan osallistuvalla lapsella, jolla on perusopetuslain 32§:n mukainen oikeus koulumatkaetuuteen, tulee olla mahdollisuus käyttää tätä etuutta. Lain perusteluissa (HE/2003) on todettu, ettei kunnalla ole velvollisuutta erikseen järjestää kuljetusta iltapäivätoiminnasta. Lain perustelujen mukaan säännös on tarkoitettu toimintojen suunnittelua

ohjaavaksi, eikä se velvoita kuntaa kuljetusten järjestämiseen. Kuljetustarve arvioidaan tapauskohtaisesti.

Opetuksen järjestäjällä ei ole velvollisuutta järjestää kuljetusta koulun kerhotoiminnasta kotiin tai päinvastoin. Koulukuljetukseen oikeutetun oppilaan säännöllinen osallistuminen kerhotoimintaan pyritään mahdollistamaan hyödyntämällä joukkoliikenteen myöhäisempiä lähtöjä tai suljettuja kuljetuksia, joissa on tilaa.

5.2 Lukujärjestyksistä poikkeavat koulun alkamis- ja päättymisajankohdat

Koulukuljetukset järjestetään lukuvuoden alkaessa ilmoitettujen oppilaiden normaalien lukujärjestysten mukaisesti huomioiden yläkoulujen jaksomuutokset. Kouluilla järjestettävänä poikkeuspäivinä koulukuljetukset pyritään järjestämään poikkeavien lukujärjestysten mukaisesti, mutta aikataulumuutos voi aiheuttaa kyydin odotustarpeen. On tärkeää, että tieto aikataulumuutoksesta tulee riittävän ajoissa kuljetuksen järjestäjälle.

Koulukuljetusoppilas on oikeutettu koulukuljetukseen ennen tai jälkeen hänelle annetun tukiopetuksen. Kasvatuskeskustelu tai jälki-istunto ei ole syy evätä oppilaalta koulukuljetusta.

6 Koulukuljetus erityistapauksissa

6.1 Katsomusaineiden opetus

Oppilaan, joka osallistuu elämäkatsomustiedon tai oman uskonnon oppitunnille, koulupäivä saattaa alkaa tai päättyä muussa kuin omassa koulussa. Mikäli jokin koulukuljetuksen myöntämisen perusteena, oleva ehto, esimerkiksi koulumatkan pituus, tällöin täyttyy, myönnetään hänelle koulukuljetus huoltajan hakemuksesta.

Mikäli elämäkatsomustiedon tai oman uskonnon opetusta annetaan kesken koulupäivän, muiden oppituntien välissä tai jälkeen, järjestetään koulukuljetus, jos oppilas ei ehdi siirtyä omasta koulusta elämäkatsomustiedon tai oman uskonnon opetuspaikkaan tai takaisin välituntien aikana. Myös toissijaisessa koulussa opiskeleville oppilaille järjestetään koulukuljetus elämäkatsomustiedon tai oman uskonnon opetusta antavaan kouluun ja takaisin silloin, kun opetusta annetaan kesken koulupäivän, eikä siirtyminen ko. opetuspaikkaan ja takaisin ole mahdollista välituntien aikana.

6.2 Oman äidinkielen opetus perusopetusta täydentävänä opetuksena ja valmistava opetus

Perusopetusta täydentävänä opetuksena oppilaan omaa äidinkieltä voivat opiskella kaikki ne oppilaat, joiden äidinkieli tai jokin perheen kielistä on muu kuin suomi, ruotsi tai saame. Lisäksi oppilaan oman äidinkielen oppimäärän mukaan voivat opiskella ne suomen-, ruotsin- tai saamenkieliset oppilaat, jotka osallistuvat ulkomailla hankitun kielitaidon ylläpito-opetukseen.

Oman äidinkielen täydentävä opetus ei sisälly perusopetukseen vaan on oppilaalle vapaaehtoista. Oppilaalla ei ole oikeutta koulukuljetukseen oman äidinkielen opetuksen yhteydessä.

Kunta voi järjestää perusopetukseen valmistavaa opetusta esi- ja perusopetusikäisille maahanmuuttotaustaisille lapsille ja nuorille. Valmistava opetus antaa perustavanlaatuisia valmiuksia opiskeluun esi- tai perusopetuksessa. Riihimäellä valmistavan opetuksen oppilaat rinnastetaan perusopetuksen oppilaisiin, kun on tarve harkita koulukuljetusetuuden saamista, eikä oppilas saa koulukuljetusetuutta esimerkiksi vastaanottokeskuksen kautta.

6.3 Yläkoulujen työelämään tutustumisjaksot

Yläkoulujen oppilaiden työelämään tutustumisjaksojen koulukuljetuksissa noudatetaan samoja myöntämisperiaatteita kuin muissakin koulukuljetuksissa. Työelämään tutustumisjakson koulukuljetukset pyritään järjestämään pääsääntöisesti joukkoliikenteellä. Huoltaja vastaa oppilaan työelämään tutustumisjakson kuljetuksista, mikäli työelämäjakso suoritetaan muussa kunnassa kuin Riihimäellä.

6.4 Toisessa kunnassa koulua käyvät oppilaat

Toisessa kunnassa koulua käyvien oppilaiden koulukuljetuksia ei järjestetä eikä korvata lukuun ottamatta niitä vaativan erityisen tuen oppilaita, joille Riihimäen kaupunki on osoittanut ensisijaisen koulupaikan toisessa kunnassa. Koulukuljetusetuus voi koskea myös sairaalakoulussa opiskelevaa oppilasta ja lastensuojelulain nojalla määräaikaisesti sijoitettua oppilasta.

Lisäksi niille riihimäkeläisille esi- ja perusopetuksen oppilaille, joiden äidinkieli on väestörekisterin mukaan ruotsi, saame tai viittomakieli, korvataan koulukuljetus lähimpään ruotsin-, saamen- tai viittomakielistä opetusta antavaan kouluun hakemuksesta lukuvuosittain.

6.5 Yhteishuoltajuus

Yhteishuoltajuustapauksissa koulukuljetus myönnetään oppilaan väestörekisterin mukaisesta osoitteesta.

6.6 Oppilaan osoitteen muuttuminen lukuvuoden aikana

Jos oppilaan väestörekisterin mukainen osoite muuttuu, oppilaan oikeus koulukuljetusetuuteen arvioidaan uudelleen.

6.7 A2-kielen opiskelu

A2 -kielen valinta on vapaaehtoista. Koulutuslautakunta on päättänyt 27.2.2007 (§ 30), ettei A2-kielen opetustunneille järjestetä kuljetuksia 1.8.2007 alkaen.

6.8 Osallistuminen koulutuskokeiluun 9. luokalla

Oppilaan osallistuessa koulutuskokeiluun 9. luokalla vastaa kuljetuksista oppilaan huoltaja.

7 Koulumatkan aikana

Oppilaan turvalliseen koulumatkaan vaikuttavat monet tekijät. Oppilasta tulee neuvoa liikkumaan turvallisesti liikenteessä ja ottamaan huomioon muut tiellä liikkuvat. Huoltajat ovat ensisijaisesti velvollisia opastamaan ja opettamaan lapsiaan liikkumaan turvallisesti liikenteessä. Huoltajan tulisi tutustua koulureittiin yhdessä oppilaan kanssa. Oppilaan huoltajat vastaavat siitä, että oppilas pääsee turvallisesti kotoa linja-autoon, koulukuljetusautoon tai taksiin ja paluumatkalla niistä kotiin.

Erilaisissa tutkimuksissa on todettu, että koululaisten yleiskunto on heikentynyt liikkumisen vähenemisen myötä. Lapsen itse kuljettavan koulumatkan osuus tulisikin nähdä lapsen oikeutena, joka edistää terveyttä ja ennaltaehkäisee monia sairauksia. Samalla lapsi oppii liikkumaan kotiympäristössään ja luottamaan omiin kykyihinkin kulkea koulumatkansa.

Kouluilla panostetaan liikennekasvatukseen esimerkiksi opastamalla heijastimen käyttöön ja korostamalla pyöräilykypärän käyttöä. Turvallista liikkumista voi harjoitella monin tavoin. Liikenneturvan verkkosivuilla on runsaasti tietoa turvallisesta liikkumisesta lapsille, nuorille ja aikuisille (www.liikenneturva.fi). Myös poliisi opastaa turvalliseen liikkumiseen.

7.1 Koulukuljetuksen turvallisuus

Suljetun koulukuljetusauton kyytiin saavat mennä vain ne oppilaat, joille on myönnetty koulukuljetus. Autoon ei saa ottaa kavereita mukaan.

Liikenneturvallisuus on kuljetuksen aikana tärkeää. Autossa ei saa liikkua

kuljetuksen aikana ja mahdolliset turvavyöt on pidettävä kiinni koko ajomatkan ajan. Auton kuljettaja saa puuttua kuljetuksen aikana ilmeneviin häiriötilanteisiin.

Auton kyytiin saa ottaa vain sellaisia urheiluvälineitä tai muita ylimääräisiä tavaroita, joita tarvitaan lukujärjestyksen mukaisesti esimerkiksi liikuntatunneilla, tai joiden tuomisesta on muuten erikseen sovittu koulun kanssa.

Koulukuljetuksissa edellytetään alkolukkoa koulukuljetuksia tilausajona hoitavissa autoissa. Alkolukkolaki määrää koulu- ja päivähoitokuljetuksissa (25.8.2016/730) alkolukon käytön pakolliseksi tilausajoina suoritettavissa koulu- ja päivähoitokuljetuksissa.

7.2 Aikataulut

Koulukuljetusautojen aikataulut pyritään suunnittelemaan koulujen alkamis- ja päättymisajat sekä yläkoulujen jaksomuutokset mahdollisimman hyvin huomioon ottaen.

Koulukuljetusoppilaat haetaan ilmoitetuista paikoista suunnitellun ajoreitin mukaisesti. Koulukuljetusauto ei saa ohittaa hakupaikkaa ennen aikataulun mukaista aikaa. Koulu- kuljetusauto voi saapua myös ilmoitettua aikaa myöhemmin.

Oppilaan on oltava ajoissa ennen sovittua aikaa odottamassa sovitussa paikassa, eikä esimerkiksi jossain sen läheisyydessä. Koulukuljetuksen ei

tarvitse odottaa oppilasta. Oppilasta ei myöskään tarvitse palata uudelleen hakemaan, mikäli tämä ei ole sovittuna aikana sovittulla paikalla.

Suljettua kuljetusta käyttävän oppilaan huoltajan tulee ilmoittaa kaupungille välittömästi kuljetustarpeen peruuntumisesta, kun se on tiedossa.

7.3 Poikkeustilanteet

7.3.1 Vahinko- tai ilkivaltatapaus

Mikäli oppilas aiheuttaa linja-autoille tai koulukuljetusautolle ilkivaltaa, on hän velvollinen korvaamaan aiheuttamansa vahingon. Tällöin oppilaan huoltaja ja liikennöitsijä sopivat keskenään vahinkojen korvaamisesta. Riihimäen kaupunki ei korvaa oppilaiden linja-autoille tai koulukuljetusautoille aiheuttamia vahinkoja.

7.3.2 Onnettomuus

Oppilaat ovat vakuutettuja koulumatkan ja -päivän ajan.

7.3.3 Poikkeaminen koulumatkalta

Oppilaan koulumatka on reitti suoraan kotiin ja päinvastoin. Tämä koskee myös koulukuljetuksessa olevia oppilaita. Koulumatkaksi ei katsota oppilaan poikkeamista koulureitiltä, tai jos hän ei käytä ilmoitettua koulukuljetusta. Näissä tapauksissa oppilas toimii omalla/huoltajan vastuulla.

7.3.4 Koulukuljetusauto ei saavukaan

Joskus voi olla tilanteita, jolloin kouluauto ei saavu noutopaikkaan ilmoitettuna aikana esimerkiksi auton rikkoutumisesta johtuen. Talvisin sääolot voivat

aiheuttaa koulukuljetusauton aikatauluihin myöhästymisiä.

Poikkeustapauksista pyydetään ilmoittamaan kaupungin palautekanavien kautta. Tarvittaessa kuljetusreitit ja -ajan toteutuminen voidaan varmentaa autossa olevan paikannuksen avulla.

7.3.5 Kovat pakkaset

Kovien pakkasten tai muuten hankalien sääolojen vuoksi ei erikseen järjestetä koulukuljetuksia. Kuljetusoppilaat kuljetetaan kuitenkin normaalisti.

7.3.6 Kuljetuksen laatuun ei olla tyytyväisiä

Mikäli kuljetusoppilas ja hänen huoltajansa eivät ole tyytyväisiä kuljetuksen laatuun, tulee asiasta ottaa yhteyttä kaupungin palautekanavien kautta ja kiireellisissä asioissa lapsen opettajaan tai koulun rehtoriin. Ongelmatilanteet käsitellään tapauskohtaisesti ja kuljetusyrittäjään otetaan tarvittaessa yhteyttä palvelun parantamiseksi.

8 Huomioitavaa koulukuljetuksissa

Niin oppilailla, huoltajilla, kuljettajilla, kouluilla kuin koulukuljetusten järjestäjällä on asioita, jotka tulee huomioida koulukuljetuksissa.

8.1 Huoltajan ja oppilaan muistilista

Huoltajan tulee opastaa lastaan asianmukaiseen käyttäytymiseen ja turvallisuuteen koulumatkojen aikana. Pienen oppilaan ollessa kyseessä on huoltajien vastuu suurempi, mutta oppilaan iän ja kykyjen karttuessa pystyy hän yhä enemmän huolehtimaan itse koulukuljetuksiin liittyvistä velvollisuuksistaan.

Huoltajan ja oppilaan tulee huolehtia, että

- pyöräilykypärä on päässä pyöräillessä pysäkillä tai noutopaikalle ja sieltä kotiin
- ollaan ajoissa sovitulla pysäkillä tai noutopaikalla ja näytetään pysähtymismerkkiä hyvissä ajoin
- odotetaan autoa rauhallisesti eikä aiheuteta vaaraa itselle tai muille
- nousta autoon reippaasti ryntäilemättä
- näytetään kuljettajalle voimassa oleva lippu
- istuudutaan penkille ja kiinnitetään sekä pidetään mahdollinen turvavyö kiinnitettynä koko ajomatkan ajan
- käyttäytyään asiallisesti ja otetaan muut matkustajat huomioon
- noudatetaan hyviä tapoja ja kuljettajan antamia ohjeita
- kerrotaan kuljettajalle, jos matkan aikana tulee ongelmia itselle tai toisille
- poistutaan autosta viivyttelämättä, mutta rauhallisesti
- ylitetään tie vasta, kun auto on jo jatkanut matkaa
- käytetään pimeällä heijastinta

- koulupäivän aikana tarvittavat välineet ovat asianmukaisesti pakattuna
- ymmärretään koulukuljetusten pelisäännöt ja sitoudutaan noudattamaan niitä
- huoltajan tulee ilmoittaa kaupungille suljettua koulukuljetusta käyttävän oppilaan kuljetustarpeen peruuntumisesta heti, kun se on tiedossa.
- Jos lapsella on oikeus kehitysvammalain mukaiseen aamu- ja iltapäivähoitoon, tulee tarvittavat kuljetukset hakea OmaHämeen vammaispalvelusta.

Huoltaja tai oppilas ei voi itse tilata koulukuljetusta, eikä tehdä muutoksia kuljetusreitteihin tai kuljetusaikatauluihin.

8.2 Koulun muistilista

Koulujen velvoitteita koskien koulukuljetuksia:

- koulun kuljetusyhteyshenkilö huolehtii, että kuljetusten suunnittelija saa kuljetusoppilaiden lukujärjestykset hyvissä ajoin
- on hyvä välttää tarpeettomia poikkeuksia, jotka vaikuttavat koulukuljetuksien aikatauluun
- erityistä huolenpitoa vaativilla oppilailla (esimerkiksi vaativan erityisen tuen oppilas) on henkilö vastaanottamassa kouluautosta tai saattamassa kouluautoon
- koulu järjestää kuljetusoppilaiden valvonnan tai tilan mahdollisena kuljetusten odotusaikana
- koulujen tulee välittää huoltajilta ja oppilailta tulevaa tietoa koulukuljetusten toimivuudesta koulukuljetuksia hoitavalle henkilölle.

8.3 Kuljetuksen järjestäjän muistilista

Koulukuljetukset myönnetään ja järjestetään keskitetysti. Koulukuljetuksen myöntää sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala ja järjestää tekninen toimiala.

Kuljetuksen järjestäjän velvoitteita:

- suunnittelee koulukuljetusten reitit ja aikataulut
- tekee yhteistyötä koulujen ja koulukuljetuksia hoitavien yritysten kanssa
- tiedottaa tarvittaessa kouluautojen aikataulut ja niissä tapahtuvat muutokset kouluille ja huoltajille
- vastaa kuljetuksen järjestämiseen liittyviin palautteisiin (lukuun ottamatta kuljetusedun hakemiseen tai myöntämiseen liittyvät palautteet, joihin vastaa sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala.